

Odlíšné stanovisko sudcu Roberta Šorla

k uzneseniu sp. zn. PL. ÚS 3/2024 z 28. februára 2024

1. Ústavný súd druhým výrokom uznesenia pozastavil účinnosť čl. I, čl. II bodu 39, čl. II bodu 134 v časti týkajúcej sa § 567t ods. 4 a čl. XVII zákona z 8. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon“). Nesúhlasím s výrokom o pozastavení účinnosti čl. I a čl. XVII zákona. Naopak, súhlasím s výrokom o pozastavení účinnosti dvoch bodov čl. II zákona.

2. K pozastaveniu účinnosti novelizácie Trestného zákona (čl. I) a novelizácie zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb (čl. XVII) mal ústavný súd pristúpiť rovnako ako k pozastaveniu účinnosti len niektorých novelizačných bodov Trestného poriadku (čl. II). Je tomu tak preto, že množstvo, ba až väčšina novelizačných bodov Trestného zákona zjavne nie je v rozpore s ústavou. Pritom odhliadam od námietky rozporu zákona s ústavou pre nedostatky legislatívneho procesu. Nesúhlas so záverom o rozpore zákona s ústavou pre nedostatky legislatívneho procesu som vyjadril už v odlišnom stanovisku k nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 13/2022.

3. V rozhodnutí o návrhu na pozastavenie účinnosti zákona sa mal ústavný súd pokúsiť, hoc aj pod zrejmým časovým tlakom, o rozlíšenie novelizačných bodov. Na strane jednej tých, ktoré nijak nesignalizujú rozpor s ústavou (zníženie trestných sadzieb pri množstve trestných činov, úprava detencie či trestu prepadnutia majetku, ktorá je reakciou na nález ústavného súdu z minulého roka a pod.). V konečnom dôsledku k množstvu novelizačných bodov ani nesmeruje vecná argumentácia navrhovateľov. Na strane druhej sa mal ústavný súd zamerať na tie novelizačné body, ktorých rozpor s ústavou vecne akcentujú navrhovatelia a ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o ich súlade s ústavou.

4. Rozumiem komplexnosti novely Trestného zákona a tomu zodpovedajúcej zložitosti tohto rozlišovania. Táto úloha však pred ústavným súdom zostane a nevyhnutne bude musieť byť riešená tak, aby sa národnej rade nebránilo v jej ďalšej snahe o reformu trestného práva. Zdá sa, že táto reforma prijatím namietaného novelizačného zákona len začala. Rovnako sa javí, že môže mať viacero nedostatkov, o ktorých už prebieha odborná diskusia. Treba uznať, že tieto nedostatky môžu byť aj výsledkom uponáhľaného legislatívneho procesu. Podstatné však je, že len pri časti novelizačných bodov možno uvažovať o vecnom rozpore s ústavou. Hoc ich identifikácia môže byť zložitá, práve na tieto novelizačné body sa mala zamerať pozornosť druhého výroku uznesenia, s ktorým čiastočne nesúhlasím.

V Košiciach 28. februára 2024

Robert Šorl
sudca